

BELEIDSPLAN STICHTING HOSPICE DUURSTEDE 2019-2022

1. Geschiedenis

Hospice Duurstede is in maart 2013 van start gegaan en is een organisatie waar palliatieve terminale zorg wordt geboden, vergelijkbaar met palliatieve terminale zorg in de thuissituatie. Er wordt gesproken van een Bijna Thuis Huis.

Hospice Duurstede werd met een capaciteit van 2 bedden gevestigd in een appartementencomplex aan de Gansfortstraat in Wijk bij Duurstede. Spoedig bleek dat Hospice Duurstede aan een groeiende behoefte voldeed en niet meer was weg te denken uit de Wijkse samenleving.

Reeds na enkele jaren werd vastgesteld, dat de capaciteit wat het aantal bedden als werk- en omgevings- ruimten betreft aan een uitbreiding toe was. In 2017 werd het besluit genomen naar nieuwe huisvesting op zoek te gaan. In september 2018 werd een nieuwe vestiging betrokken aan de Karel de Grotestraat te Wijk bij Duurstede.

2. Algemeen

2.1 Demografie

Nederland vergrijsd in snel tempo. Dit brengt met zich mee, dat de samenstelling van de bevolking de komende jaren zal veranderen. Er zal een toename zijn van alleenstaanden en ouderen.

Dit heeft tot gevolg dat de vraag naar palliatieve terminale zorg en daarmee hospicezorg zal toenemen. Volgens het CBS telde Nederland begin 2017 ca 3.1 miljoen 65-plussers, waarvan 0.7 miljoen 80-plussers. Dit aantal zal de komende jaren snel stijgen. In 2040 zullen er ca. 4.7 miljoen 65-plussers in Nederland wonen (26% van de totale bevolking), waaronder 2 miljoen 80-plussers.

Deze gegevens zijn ook op Wijk bij Duurstede van toepassing. Redelijkerwijs zal dit tot een toename van het aantal opnamen in Hospice Duurstede leiden. In Wijk bij Duurstede is thans 17% van de inwoners ouder dan 65 jaar. Dubbele vergrijzing* zet door in Nederland: dus ook in Wijk bij Duurstede. Met deze ontwikkeling dient ook Hospice Duurstede rekening te houden.

* **Dubbele vergrijzing** is het verschijnsel dat niet alleen de groep ouderen een relatief groter aandeel vormt van de Nederlandse samenleving, maar dat tevens de gemiddelde leeftijd steeds hoger komt te liggen, waardoor de **vergrijzing** op twee manieren toeneemt.

2.2 Missie en visie

De missie van Hospice Duurstede is om mensen in hun laatste levensfase professionele ondersteuning en onderdak te bieden, zodat op waardige wijze afscheid kan worden genomen van het leven. In de statuten van Hospice Duurstede is vastgelegd dat de hospice bedoeld is voor onder andere inwoners van de gemeente Wijk bij Duurstede die in aanmerking komen voor palliatieve terminale zorg en een levensverwachting hebben van korter dan drie maanden (in Hospice Duurstede spreekt men van gasten). Indien de beschikbare ruimte het toelaat kunnen ook personen van buiten Wijk bij Duurstede worden opgenomen. Hoewel de meeste mensen er de voorkeur aan geven om thuis blijven in hun laatste levensfase, kan specifieke zorgbehoefte aanleiding zijn om deze periode in een hospice door te brengen. De toenemende vergrijzing van de bevolking en een daarmee gepaard gaande toenemende kwetsbaarheid en zorgbehoefte, maar ook het groter aantal alleenstaanden of mensen waarvan kinderen of familie op grote afstand wonen, zijn mede bepalend voor opname in een hospice.

2.3 Respijtzorg

Hospice Duurstede wil ook mantelzorgers ondersteunen in hun zware taak hun naasten in de laatste levensfase te verzorgen. Zo biedt Hospice Duurstede voor een periode van 3 weken de mogelijkheid, om gasten met een indicatie voor palliatieve terminale zorg, op te nemen ter ontlasting van de mantelzorger.

2.4 Grondslag

Hospice Duurstede heeft een algemene grondslag als uitgangspunt. Gasten zijn welkom ongeacht leeftijd, maatschappelijke status of godsdienst. Wensen op het gebied van spiritualiteit, levensbeschouwing of godsdienst worden gerespecteerd.

Voor de medische ondersteuning, respectievelijk de verpleegkundige verzorging in Hospice Duurstede zijn de huisarts en de thuiszorg verantwoordelijk. De huishoudelijke hulp wordt eveneens door derden uitgevoerd. De financiering van deze zorg- en dienstverlening wordt bekostigd uit de Zorgverzekeringswet, Wet langdurige zorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Voor de verzorging en ondersteuning van de gasten zijn ca. 60 vrijwilligers beschikbaar.

Er is sprake van veranderende inzichten met een overgang van de verzorgingsstaat naar een participatiemaatschappij. We groeien toe naar een zorgzame samenleving.

Hospice Duurstede wil een betrokken en betrouwbare partner zijn voor de samenleving, de (toekomstige) gasten en hun naasten, voor de vrijwilligers en voor de professionals. In de terminale fase van hun leven wil Hospice Duurstede gasten zoveel mogelijk ondersteunen door middel van passende huisvesting, persoonlijke aandacht, respect, met behoud van autonomie.

3. Huisvesting

Medio 2017 deed zich de mogelijkheid voor om in samenwerking met de Willem van Abcoudestichting plannen te ontwikkelen voor de vestiging van Hospice Duurstede in een pand aan de Karel de Grotestraat. Op deze locatie zou uitbreiding naar 3 en wellicht 4 bedden gerealiseerd kunnen worden. Ook zou er meer ruimte kunnen komen voor familie, vrijwilligers en professionals.

De Willem van Abcoudestichting heeft het pand gekocht en per 1 september 2017 is een huurovereenkomst tot stand gekomen. Vervolgens zijn verbouw- en inrichtingsplannen gemaakt en uitgevoerd. Op 14 september 2018 is de nieuwe huisvesting geopend. De bereikbaarheid is optimaal met ruime parkeergelegenheid, voor gasten, vrijwilligers, en professionals maar ook voor dienstvoertuigen.

De uitbreiding van de capaciteit wordt voldoende geacht om aan de toenemende vraag van hospiceplaatsen in Wijk bij Duurstede te voldoen.

4. Organisatie en bestuur

Hospice Duurstede is een Stichting met een bestuur bestaande uit 6 leden. De voorzitter, penningmeester en secretaris vormen het dagelijks bestuur. De overige bestuursleden hebben ieder een eigen aandachtsgebied, te weten: zorg, opleiding en PR.

Hospice Duurstede heeft een coördinator in dienst voor 24 uren in de week. De coördinator organiseert het uitvoerende werk van de hospice, onderhoudt de externe contacten en geeft leiding aan de ruim 60 vrijwilligers.

Een aantal vrijwilligers voert bereikbaarheidsdiensten uit. Deze 24-uurs bereikbaarheidsdiensten dienen ter ondersteuning van de coördinator bij opnames, overlijden en calamiteiten. Daarnaast krijgt de coördinator secretariële ondersteuning van een vrijwilliger met betrekking tot operationele zaken.

Hospice Duurstede kent een PR-commissie. Deze commissie voert taken uit op het gebied van PR en fondsenwerving.

5. Zorg

5.1 Opname en indicatie

Om voor opname in een hospice in aanmerking te komen is een PTZ-verklaring nodig. PTZ staat voor Palliatieve terminale zorg. Deze verklaring wordt afgegeven door de huisarts of de behandelend medisch specialist. Zodra een aanmelding is ontvangen, maakt de coördinator een afspraak voor een gesprek en informeert de gast/naasten.

Hospice Duurstede brengt een dagvergoeding in rekening. Indien de gevraagde vergoeding een bezwaar is, mag dit geen belemmering zijn voor opname en wordt naar een oplossing gezocht.

5.2 Protocollen

Hospice Duurstede kent voor het op een goede wijze uitvoeren van haar taken een 25-tal protocollen en draaiboeken/huisregels. Deze documenten worden regelmatig getoetst op actualiteit.

Tijdens het opnamegesprek geeft de coördinator aan dat deze documenten er zijn en biedt een aantal ter ondertekening aan. Een daarvan is de overeenkomst waarin de opname is geregeld.

5.3 Respijtzorg

Respijtzorg is een tijdelijke opname van maximaal 3 weken. Op deze manier wordt beoogd dat de mantelzorger een adempauze krijgt. Om voor deze opname in aanmerking te komen is ook een PTZ-verklaring nodig.

6. Medewerkers

6.1 Vrijwilligers

6.1.1 Algemeen

Hospice Duurstede werkt met een team van ca. 60 vrijwilligers. Nieuwe vrijwilligers krijgen een driedaagse basistraining. Alle vrijwilligers kunnen gebruik maken van aangeboden trainingen, themabijeenkomsten en workshops. Een externe professional leidt in groepen intervisiebijeenkomsten. Deelname is vrijwillig. Oogmerk is, dat de deskundigheid van de vrijwilligers wordt vergroot.

Een vrijwilliger is gehouden om zich per week voor één dienst van 4 uur in te roosteren. Dit gaat met behulp van een digitaal roostersysteem. Tweemaal per jaar is er een verplicht werkoverleg. Hierin worden werkgerelateerde onderwerpen besproken.

6.1.2 Taken

Een aantal vrijwilligers heeft, naast de standaardwerkzaamheden, een extra taak:

- vervullen van 24-uurs bereikbaarheid
- secretariële ondersteuning
- voorraadbeheer en inkoop
- lid van een commissie
- klein technisch onderhoud

6.2 Coördinator

De dagelijkse leiding van de hospice is in handen van de coördinator. Deze heeft een dienstverband met Hospice Duurstede. De coördinator is verantwoordelijk voor het reilen en zeilen in de hospice, onderhoudt de externe contacten met de professionals en geeft leiding aan ruim 60 vrijwilligers.

7. Continuïteit

Landelijk bestaat er veel aandacht voor palliatieve terminale zorg. Dit heeft ertoe geleid dat er op veel locaties en in veel organisaties verschillende vormen van palliatieve zorg geleverd wordt. Op dit moment is het zorgaanbod vooral gestuurd door lokale visies en ontbreekt consistente financiering en erkenning. Er bestaat onvoldoende regelgeving en vastomlijnde kwaliteitskaders. Het ministerie van VWS wil hospicezorg inzichtelijk maken en de kwaliteit kunnen toetsen. Landelijk wordt een programma ontwikkeld om de inrichting van vraaggerichte en toekomstbestendige hospicezorg te organiseren en landelijk zijn hospices en hun netwerken intensief betrokken bij dit proces. Ook Hospice Duurstede levert hieraan een bijdrage.

8. Externe contacten

8.1 Thuiszorginstellingen

Op gezette tijden voert de coördinator overleg met zorginstellingen, in het bijzonder Buurtzorg en Vitras. Uitgangspunt is dat het merendeel van de gasten in de thuissituatie reeds een band met een thuiszorginstelling heeft en dit in de Hospice Duurstede wil continueren.

Het is belangrijk vast te leggen welke wensen er wederzijds bestaan zodat aan de gast optimale palliatieve zorg gegeven kan worden. Bij knelpunten wordt het bestuur hierover geïnformeerd.

8.2 De Rode Loper

Deze organisatie voert huishoudelijke werkzaamheden uit. De kosten van deze verzorging worden rechtstreeks door de gemeente via het Loket Wijk (WMO-loket) vergoed.

8.3 Vrijwillige palliatieve terminale zorg (VPTZ)

Sinds 2012 is Hospice Duurstede lid van de VPTZ. Regelmatig is er contact met deze organisatie om specifieke vragen/problemen op te lossen.

Hospice Duurstede werkt mee aan de totstandkoming van de jaarrapportage van de VPTZ. De resultaten van deze rapportage voor zover deze betrekking hebben op Hospice Duurstede worden in het bestuur besproken.

8.4 Netwerk palliatieve zorg (NPZ)

Hospice Duurstede is sinds 2013 betrokken bij het NPZ. Regelmatig hebben de coördinator en het bestuurslid met het aandachtsgebied "Zorg" contact met de netwerkcoördinator van het NPZ.

De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de netwerkgroepen ligt bij een stuurgroep, waarin vertegenwoordigers van de meest relevante sectoren binnen de palliatieve zorg zitting hebben. In een netwerkgroep worden ervaringen uitgewisseld en wordt inspiratie en een klankbord gevonden.

Concrete activiteiten worden ontwikkeld en uitgevoerd in themawerkgroepen. Coördinatie van de netwerkgroep is in handen van de netwerkcoördinator. Deze is aanspreekpunt en ondersteunt de stuurgroep, netwerkgroepen en themawerkgroepen. De netwerkcoördinator initieert, stimuleert, coördineert en faciliteert activiteiten van de netwerken.

Om in aanmerking voor de VWS-subsidie te komen is Hospice Duurstede verplicht deel te nemen aan het NPZ-overleg.

8.5 Huisartsen

Een gast houdt vanuit de thuissituatie zijn/haar huisarts.

Indien gasten uit andere gemeenten worden opgenomen, zal contact met de eigen huisarts veelal niet meer plaatsvinden. Een lokale huisarts zal dan de zorg moeten overnemen. Een huisarts uit de gemeente Wijk bij Duurstede is bereid gevonden deze taak op zich te nemen.

8.6 Ziekenhuizen

Een deel van de opnames geschiedt via ziekenhuizen, waar veelal een transferverpleegkundige bij betrokken is.

9. Financiën

9.1 Exploitatiebegroting

Om de continuïteit van Hospice Duurstede te waarborgen moeten er voldoende financiële middelen zijn. Gemiddeld komen de jaarlijkse kosten van Hospice Duurstede op ca € 100.000. Ca. 60% van de exploitatiekosten wordt gedekt door de VWS-subsidie. Bij een bezetting van 60% wordt ca. 20% gedekt door bijdragen van gasten, 15% (ca. € 15.000) dient te worden gedekt uit bijdragen van sponsors, vrienden en eigen acties of acties van derden. De resterende 5% komt binnen via giften van particulieren.

De VWS-subsidie is grotendeels bestemd voor de salariering van de coördinator en de huur, maar is daarvoor niet toereikend. Bepalend voor de hoogte van de toekenning van de subsidie is het aantal gasten. Het aantal dagen dat een gast in Hospice Duurstede verblijft, speelt hierbij geen rol.

De dagelijkse medische en verpleegkundige zorg wordt net als in de thuissituatie gefinancierd vanuit de Zorgverzekeringswet. De huishoudelijke hulp wordt door de gemeente Wijk bij Duurstede uit WMO-gelden gefinancierd.

De eigen bijdrage van de gasten ad € 35 (2019) vormt een bijdrage in de totale kosten van het verblijf van de gast. Elk voorjaar wordt bezien of de daggeldvergoeding moet worden bijgesteld. Tot nu toe is de eigen bijdrage jaarlijks vastgesteld op het landelijk gemiddelde van het afgelopen jaar. De verwachting is dat de vergoeding in de loop der jaren richting € 40 zal gaan en meer op basis van onze eigen begroting zal worden vastgesteld.

Bij het opnamegesprek bespreekt de coördinator met de gast of deze in haar/zijn verzekeringspolis verzekerd is voor opname in een hospice. Zo ja, dan is het mogelijk de daggeldvergoeding te verhalen op de zorgverzekeraar. Vergoeding van de eigen bijdrage door de zorgverzekeraars is mede afhankelijk van de polis die gasten hebben afgesloten.

Indien een gast en/of familie niet in staat is de daggeldvergoeding te betalen dan kan Hospice Duurstede een beroep doen op een kerkelijke instantie (Diaconie/Caritas) of maatschappelijk werk .

In september 2018 is de nieuwe huisvesting in gebruik genomen. Dit heeft vanaf 2018 gevolgen, met name voor de toenemende huisvestingskosten. In de komende jaren zullen door de uitbreiding van de capaciteit de subsidieopbrengsten en de opbrengsten uit de dagvergoeding toenemen, mede door een verhoging van de daggeldvergoeding. De noodzaak van opbrengsten uit eigen fondsenwerving blijft evenals voorgaande jaren op het niveau van ca € 15.000.

Het is wenselijk om de in voorgaande jaren gevormde financiële buffer verder uit te bouwen naar het niveau van minimaal één jaar exploitatiekosten.

9.2 Investeringsbegroting

Naast de kosten van de exploitatie van Hospice Duurstede zijn er de kosten voor de inrichting van de hospice, waaronder de kosten van vervanging en onderhoud van de inrichting.

In 2018 stond Hospice Duurstede voor de tweede maal in haar korte bestaan voor een aanzienlijke investering ten behoeve van de inrichting van de hospice. De gelden die hiervoor noodzakelijk waren kon Hospice Duurstede niet uit eigen middelen financieren, maar dienden bijeengebracht te worden door sponsoring. Landelijk bestaan er verschillende “goede-doelen-fondsen” die bereid zijn hospices van de nodige middelen te voorzien. Ook lokale stichtingen en het bedrijfsleven zijn benaderd om bij te dragen. De huidige exploitatierekening biedt de mogelijkheid voor het opnemen van afschrijvingen. Het opnemen van afschrijvingen biedt ruimte middelen vrij te maken voor vervanging van inrichting (meubilair, bedden, apparatuur, schilderwerk enz.). Hospice Duurstede kan deze vervangingen in

belangrijke mate zelf financieren, maar streeft er naar om voor investeringen middelen van derden te verkrijgen.

10. Bezettingsgraad en gasten

De bezettingsgraad in combinatie met het aantal ligdagen is een belangrijk gegeven voor Hospice Duurstede. Het aantal ligdagen is een belangrijke bron van inkomsten.

Het aantal ligdagen vanaf maart 2013 ziet er als volgt uit:

jaar	gasten	ligdagen	bezettingsgraad in %
2013	13	242	40
2014	17	535	73
2015	17	488	67
2016	22	490	67
2017	21	417	57
2018	25	520	62
totaal	115	2692	62

Het is nog onzeker, of ten gevolge van de vermeerdering van het aantal bedden van 2 naar 3 en wellicht naar 4, de bezettingsgraad wezenlijk zal veranderen. Echter kan wel worden verwacht dat gezien de grotere capaciteit, zowel het aantal ligdagen als het aantal gasten zal toenemen. In 2018 heeft deze tendens zich ingezet. Gezien de demografische ontwikkelingen zal in de loop der tijd het aantal gasten toenemen.

11. PR- activiteiten en sponsoractiviteiten

Voor de PR en sponsoractiviteiten is bij de start van Hospice Duurstede een opzet gemaakt.

Grotendeels zal dit huidige beleid worden gecontinueerd. Uitgangspunt is jaarlijks minimaal een bedrag van € 15.000 bij elkaar te vergaren met acties en sponsoring.

11.1 Interne communicatie

Intern, ten behoeve van de vrijwilligers verschijnt viermaal per jaar een Nieuwsbrief. Deze Nieuwsbrief wordt ook door de "Vrienden" en andere belangstellenden ontvangen.

11.2 Externe communicatie

De externe contacten worden onderhouden door middel van berichtgeving (o.a. persberichten en interviews) via lokale media, website en Facebook. Met name zal worden onderzocht of het nuttig is hier meer gebruik van te maken. Daarnaast zal gekeken worden naar de mogelijkheid om de website geschikt te maken voor mobiel gebruik. Ook staat de productie van een promotiefilm van de hospice op de agenda.

11.3 Fondsenwerving en sponsoracties

Jaarlijkse initieert de hospice fondsenwervende acties rond de "Internationale dag van de palliatieve zorg", die in oktober plaatsvindt, bijvoorbeeld sportieve evenementen, opbrengsten van emballagepaal bij een supermarkt, sponsordiners, enz. Door het jaar heen ontvangt de hospice giften van onder andere verenigingen en serviceclubs die de hospice als goed doel hebben gekozen.

11.4 Vrienden van Hospice Duurstede

Een onderwerp dat bij de PR-commissie hoog op de agenda staat is de werving van nieuwe "Vrienden". Om aldus zeker te zijn van vaste inkomsten is het streven gericht op een "club van ca 100 Vrienden". Eind 2018 bedroeg het aantal ca. 65 vrienden.

Daar Hospice Duurstede voor een deel afhankelijk is van donaties en giften is het belangrijk aandacht te besteden aan het werven van Vrienden. Aangezien de Hospice een ANBI-status heeft wordt een "Vriend" op een mogelijk belastingvoordeel gewezen.

Acties hebben in het verleden veel inkomsten opgeleverd. Het is noodzakelijk dat een PR-plan voor langere termijn wordt opgesteld.

12. Samenvatting en conclusies

Hospice Duurstede is een jonge organisatie die, zoals inmiddels is vastgesteld, geheel voldoet aan de verwachtingen die destijds zijn gesteld. Zij heeft een vaste plaats verworven en is met het oog op de terminale palliatieve zorg, in de gemeente Wijk bij Duurstede verankerd.

Voor de komende jaren is het zaak deze positie te behouden en zal het met name van belang zijn om te streven naar continuïteit en stabiliteit. Daarbij dient voortdurend oog te zijn voor maatschappelijke ontwikkelingen, om indien dit nodig moet zijn, hierop tijdig in te spelen, en zo nodig het beleid aan te passen.

Voor afzonderlijke onderdelen van het beleid geldt, voorzover hierboven nog niet het nodige is opgemerkt, het volgende:

12.1 Uitbreiding aantal vrijwilligers

Vooralsnog wordt een aantal vrijwilligers van 65 personen voldoende geacht. Mogelijk zullen er door een toenemende respijtzorg meer vrijwilligers nodig zijn. Het is van belang dit tijdig te signaleren.

12.2 Opzetten PR-plan voor enkele jaren

Om ook in de toekomst voldoende inkomsten te kunnen genereren is het belangrijk dat de naamsbekendheid van Hospice Duurstede continue aandacht krijgt. Concreet betekent dit dat het draagvlak binnen de gemeente Wijk bij Duurstede onverkort sterk dient te blijven. De PR-commissie zal hier ruimschoots aandacht aan geven hetgeen op korte termijn zal leiden tot voorstellen.

12.3 Vrienden van de Hospice naar 100

Het belang van een hechte vriendenclub wordt door Hospice Duurstede hoog ingeschat. Het streven is om de "Vrienden van de Hospice" uit te breiden naar een aantal van ca 100 leden. Naast een financiële bijdrage zal ook worden onderzocht of zij ook niet anderszins een waardevolle bijdrage zullen kunnen leveren. Te denken valt hierbij aan advisering of deskundige ondersteuning. In ieder geval is het van belang de "Vrienden" meer bij het reilen en zeilen van Hospice Duurstede te betrekken.

12.4 Uitbreiding respijtzorg

Hospice Duurstede verleent ook respijtzorg. Hierover is reeds het nodige opgemerkt. Voor gasten die in het kader van respijtzorg worden opgenomen, gelden nagenoeg dezelfde voorwaarden als voor de overige gasten, in het bijzonder de aanwezigheid van een PTZ-verklaring. Onderzocht zal moeten worden of het nodig zal zijn in de toekomst de mogelijkheid van respijtzorg uit te breiden en zo ja, onder welke voorwaarden.